

לכבוד
רוביק דנילוביץ'
ראש העיר, עיריית באר שבע
כיכר מנחם בגין 2, ת.ד. 15
באר שבע 84100

לכבוד
גב' מיכל כהן
מנכ"לית משרד החינוך
רח' שבטי ישראל 34
ירושלים 91911

שלום רב,

הנדון: הקמת בית ספר ממלכתי ערבי בבאר שבע

בשם וועד הורי התלמידים הערבים בעיר באר שבע, הרינו לפנות אליכם בדרישה להקים בית ספר ממלכתי ערבי בעיר באר שבע, והכל כמפורט להלן:

1. העיר באר שבע מונה כ-3,500 תושבים ערבים. כיום פועלים בתחומי העיר כ-40 בתי ספר ממלכתיים, יסודיים ותיכוניים, ביניהם 10 בתי ספר ממלכתיים דתיים. כל בתי הספר הנ"ל הם בתי ספר ששפת ההוראה והלימוד בהם הינה השפה העברית ואין אף בית ספר אחד ששפת ההוראה והלימוד בו היא השפה הערבית (להלן: בית ספר ממלכתי ערבי).

2. בהעדר בית ספר ממלכתי ערבי בעיר, רוב התלמידים הערבים נאלצים לפנות ליישובים סמוכים אשר בתחומם קיימים בתי ספר ששפת ההוראה בהם הינה השפה הערבית, וזאת על מנת לממש את זכותם הבסיסית לחינוך.

3. לפי הנתונים שבידינו, קרוב ל-230 ילדים ערבים תושבי באר שבע לומדים מחוץ לעיר באר שבע ביניהם קרוב ל-70 תלמידים בגיל תיכון וחטיבת ביניים.

4. מרבית מהתלמידים הערבים הנ"ל נאלצים לנסוע אל היישוב תל שבע. כמו כן, בעבר פנו חלק מהתלמידים הנ"ל לבתי ספר בתחומי המועצה המקומית שגב שלום (שקיב אסלאם) הקרובה יותר לעיר באר שבע, אולם מזה מספר שנים בתי הספר בשגב שלום אינם מקבלים לשורותיהם "תלמידי חוץ".

5. יודגש כי הקבלה ללימודים בבתי ספר שנמצאים בתחומן של מועצות מקומיות אחרות מתבצע על בסיס מקום פנוי ובהתאם לאפשרויות הקליטה המוגבלות במסגרות אלו.

6. בנוסף, כ-100 תלמידים ערבים, נאלצים לפנות לבתי ספר בעיר ששפת ההוראה והלימוד בהם הינה עברית, זאת למרות העדפתם לקבל חינוך בשפתם הערבית. שכן הוריהם מסרבים לשלוח את ילדיהם מחוץ לעיר ומעדיפים להעניק לילדיהם חינוך נגיש ואיכותי בתוך עירם. אופציה זו, מאלצת את ההורים לוותר על חינוך איכותי בשפת אימם תוך איבוד המרקם החברתי והתרבותי שילדים אלו יכולים לקבל בחינוך בשפת אימם.

7. התוצאה הינה שהורים לילדים ערבים המתגוררים בבאר שבע נאלצים להתפזר בבתי ספר שונים ביישובים שונים, כאשר הדבר כרוך לא רק בנסיעה אל מחוץ לעיר, הלוך ושוב, אלא לטרחה מיותרת עבור הילדים עצמם ועבור הוריהם, כאשר מרכז חייהם הינו בעיר באר שבע.
8. מתמונת המצב המתוארת לעיל, עולה הצורך להקים בית ספר ממלכתי ששפת ההוראה והלימוד בו הינה השפה הערבית. הקמת בית ספר ערבי בעיר עונה על הצורך הבסיסי של התושבים לקיומה של מסגרת חינוך נגישה ומתאימה בתוך העיר בה הם מתגוררים, וכן תספק בצורה מיטבית את זכותם של הילדים הערבים תושבי העיר לחינוך. כמו כן, הקמת בית הספר תחסוך הוצאות מיותרות של הסעת התלמידים לבתי ספר בערים סמוכות, הוצאות שכיום נושאת בהן העירייה.
9. זאת ועוד, האוכלוסייה הערבית בעיר צמחה בשנים האחרונות במישור המספרי באופן שכיום מצדיק הקמת בית ספר ממלכתי ששפת ההוראה בו הינה השפה הערבית ואשר ישרת את התושבים הערבים בעיר, יענה על צרכיהם ויממש את זכותם הבסיסית לחינוך נגיש.
10. יוזכר, כי מכוח הוראותיו של סעיף 7 לחוק לימוד חובה, תשי"ט-1949, מוטלת על המדינה והרשות המקומית במשותף החובה לממש את זכותם של התלמידים לחינוך חנם ולקיום מוסדות חינוך רשמיים. כמו כן, משרד החינוך מוסמך לחייב את הרשות המקומית לפתוח ולקיים מוסדות חינוך רשמיים בתחומה. חובה זו מקבלת משנה תוקף בהקשר הנדון כאן, לאור סעיף 2(11) לחוק החינוך הממלכתי, התשי"ג - 1953 הקובע כי אחת ממטרות החינוך הממלכתי הינה להכיר את השפה, התרבות וההיסטוריה של האוכלוסייה הערבית, כמו גם להכיר בזכויות השוות של כלל קבוצות האוכלוסייה.
11. בהקשר זה יצוין כי הזכות לחינוך חנם מעוגנת בסעיף 6 לחוק לימוד חובה והפסיקה הכירה בזכות לחינוך כזכות חוקתית אשר "נמנית על אותו "גרעין קשה" של כבוד האדם, שבלעדיו ערך הכבוד האישי נפגם פגיעה מהותית וקשה" (ראו: בג"ץ 5373/08 **אבו לבדה נ' שרת החינוך** (פורסם בנבו, 6.2.11)).
12. לאור האמור לעיל, נבקשכם לפעול באופן מידי להקמת בית ספר ממלכתי בעיר באר שבע ששפת ההוראה בו היא השפה הערבית ואשר ישרת את תלמידי העיר הערבים, וכן נבקשכם לפעול ולנקוט בכל ההליכים הדרושים על מנת לתפעל את המוסד הנ"ל עם פתיחת שנת הלימודים הבאה.
- להתייחסותכם המהירה, נודה.

בכבוד רב,

סאוסן זהר, עורכת - דין